

BESZÁMOLÓ

**ALAI Konferencia 2013. szeptember 16-18.
Cartagena, Kolumbia**

Készítette: dr. Horváth Katalin (Sár és Társai Ügyvédi Iroda)
Budapest, 2014. március 26.

Művek és a szerzőség kezelése az interneten

A 2013. évi ALAI Konferencia fő témája az interneten fellelhető művek jogkezelése és hasznosítása volt.

A Konferencia 1. napjának programja a **jogszerű terjesztésről, hasznosításról, egyedi jogkezelésről és a közös jogkezelő szervezetek szerepéről** szólt.

Id. Dr. Ficsor Mihály tartotta az első napi előadások bevezetőjeként az összefoglaló prezentációt a **„Jogok hasznosításának relevanciája a digitális környezetben”** címmel. Beszédét azzal indította, hogy a többszörözési és terjesztési jog egy tyúk-tojás kapcsolat, nem lehet, tudni, melyik volt előbb és egymás nélkül nem gyakorolhatók, hasznosíthatók.

A terjesztési jog a BUE, TRIPS, WPPT, WVT rendelkezései között is megtalálható, az utóbbi kettőben „exclusive right of distribution for tangible works” megjelöléssel.

Kérdésként merül fel, hogy az interaktív on demand vajon terjesztésnek, vagy többszörözésnek és átvitelnek minősül-e?

Az előadás az amerikai legfelsőbb bíróság előtt folyt Kirtsaeng, az Európai Bíróság előtt folyamatban volt UsedSoft és a New York államban lefolytatott Redigi ügy részletes tárgyalásával folytatódott.

A Kirtsaeng ügyben az amerikai szerzői jogi törvény 602. §-a volt a középpontban, azonban a döntés nincs összhangban ezzel és az amerikai alkotmánnyal sem.

A UsedSoft vs. Oracle ügyben született döntés pedig a közösségi joggal nincs összhangban.

A nemzeti riportokban az Eu tagállamok a UsedSoft döntésre hivatkoztak legtöbbször, a magyar jelentés nem értett egyet a döntéssel. Más államok riportjai szintén negatívan nyilatkoztak, vagy nem foglaltak állást a kérdésben.

Sanna Wolk (Svédország) „Szoftveres üzleti gyakorlat: licenz kontra eladás” címmel tartott előadást. Prezentációjának fő kérdése a szoftver terjesztés volt, először bemutatta a szoftverek fejlődését: az 1980-as években vált el egymástól a szoftver és a hardver, a 2000-es években a szoftver központi elemmé vált, a 2010-es évekre pedig eljutottunk a valós idejű szoftverekhez. Ma már nem része a hardvernek a szoftver, már nem kapcsolódik hozzá, már önálló, digitalizált és globalizált szoftverpiac alakult ki tömeges terjesztéssel. A felhasználói szoftvereket a vásárlók már az interneten vásárolják meg, majd letöltik.

A szoftverek átruházásában a szerzői jog és a gyakorlat ma azt mutatja, hogy a szoftverekhez tartozó licenzek nincsenek összhangban a felhasználás helye szerinti jogokkal, és a jellemző inkább a licenzelés, mintsem az eladás.

Amerikában létezik az úgynevezett „first sale” doktrína, ami az amerikai szerzői jogi törvény 117. §-án alapul.

Az előadás ezt követően jogeseteket tárgyalt, mint például a *SoftMan Products Co. v. Adobe Systems Inc.* ügy (171 F. Supp. 2d 1075, ND CAL 2001), amelyben a bíróság (Judge Pregerson) kimondta, hogy a szoftver eladásra és nem licenzelésre került, ezért a „first sale” doktrína alapján az Adobe nem volt jogosult ellenőrizni, hogy a SoftMan hogyan értékesíti újra az első értékesítést követően az Adobe szoftver egyes elemeinek másolatait. A bíróság azt is kimondta, hogy a SoftMan nem sértette meg az EULA szabályait sem, mert a SoftMan soha nem futtatta a programot és ezért soha nem fogadta el a szerződéses feltételeket.

Megemlítette a *Vernor v. Autodesk, Inc.* ügyet (621F 3d 11102, 9th Cir.), amelyben a „shrinkwrap licensing” elnevezésű feltételek alatt értékesített szoftverek tekintetében a „first-sale” doktrína alkalmazhatóságáról szólt. A bíróság ebben az ügyben kimondta, hogy amikor a szoftver vásárlóra történő átruházása jelentősen eladásra hasonlít (nem visszatérő díj, a másolat örökre való megtartására való jog), ez ténylegesen egy korlátozott használatú eladás volt, amely a „first-sale” doktrína alapján jogot biztosított az újraeladásra, ezért az, hogy a Vernor az eBay-en árulta az Autodesk szoftvereinek használt verzióját, nem minősült szerzői jogsértésnek. Fellebbezés folytán a másodfokú bíróság megfordította a „first-sale” doktrína szabályát és kimondta, hogy *Timothy Vernor* megsértette az Autodesk szerzői jogait, mikor a Caldwell/Thomas & Associates-től (CTA) vásárolt dobozos Autodesk szoftvereket értékesítette az eBay-en. Határozatában arra mutatott rá, hogy az Autodesk licencének rendelkezései szerint a CTA felhasználási engedélyt kapott (license), és nem lett a szoftverpéldányok tulajdonosa. Épp ezért Vernor sem szerezhetett tőle tulajdonjogot a hordozók vonatkozásában, azaz az Ebay aukciók során megsértette az Autodesk jogait.

A bíróság az ügylet vizsgálatakor egy új tesztet alkalmazott. Azt mondta, hogy „a szoftver felhasználója inkább tekinthető engedéllyel rendelkező személynek (licensee), mint a műpéldány tulajdonosának (owner), ha a jogtulajdonos úgy rendelkezik, hogy „a **(1)** a felhasználó engedélyt kap a mű felhasználására, **(2)** továbbá kifejezetten megtiltja, hogy a felhasználó átengedje a szoftvert, **(3)** illetve a felhasználás terjedelmére vonatkozó jelentős korlátokat állapít meg”.

Az *MDY Industries, LLC v. Blizzard Entertainment, Inc and Vivendi Games, Inc.*, (629 F. 3d 928, 9th Cir, 2010) ügyben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az MDY megsértette a Blizzard szerzői jogát a szoftver értékesítésével, amely a World of Warcraft szoftverre vonatkozó általános szerződési feltételeket és végfelhasználói szerződési előírásokat megsértette. A másodfokú bíróság részben megváltoztatta, részben fenntartotta az elsőfokú döntést, és kimondta, hogy ahhoz, hogy a szoftver licenz megsértése szerzői jogsértés legyen, összefüggésnek kell lennie a licenz feltételek és a licenzbe adó kizárólagos szerzői joga között. Mindazonáltal úgy döntött a *Chamberlain v. Skylink* ügygel ellentétben, hogy a DMCA nem követel meg összefüggést a szerzői jogsértés és a kijátszás között. Megállapította továbbá, hogy a szoftverek licenzelésre és nem eladásra kerültek, a felhasználó nem minősül a szoftver példány tulajdonosának, ő csak egy licenz jogosult, akinek csak felhasználási jogot biztosítanak a szerződési feltételek.

A *Universal Music Group (UMG) Recordings v. Augusto* (628 F 3.d 1175 9th Cir, 2010) ügyben a [Universal Music Group](#) keresetet nyújtott be Troy Augusto ellen, aki az eBay-en promóciós CD-ket árult. Az UMG azt állította, hogy a CD-k az ő tulajdonai voltak, és az Augusto által történt értékesítésük megsértette a szerzői jogait. A bíróság Augusto-val értett egyet és kimondta, hogy a promóciós CD-k UMG által történt terjesztése eladást jelentett (jogátruházást), az ilyen példányok további eladása az UMG engedélye nélkül is végezhető volt.

Az amerikai konklúzió tehát az, hogy a licenzelés ma a domináns.

Paul Torremans (Nagy-Britannia) a UsedSoft ügy jövőbeli következményeiről beszélt az EU-ban.

Az Oracle v. UsedSoft ügy (2013, C-128/11) fő kérdése az volt, hogy terjesztés történt-e vagy on demand típusú felhasználás, és hogy van-e jogkimerülés az ilyen esetekben. A döntés kimondta, hogy a digitális használt piacon van jogkimerülés, mert a szoftvert formájától függetlenül védi a szerzői jog. A bíróság megállapította, hogy a terjesztési jog kimerülésének elve nem csak akkor alkalmazandó, ha a jogosult anyagi adathordozón, így CD-ROM-on vagy DVD-n forgalmazza a programjának példányait, hanem akkor is, ha azt az internetes oldaláról történő letöltés útján terjeszti. Ugyanis ha a szerzői jog jogosultja a vevője rendelkezésére bocsátja a számítógépi program egyik – anyagi vagy immateriális – példányát, és egyidejűleg díjfizetés ellenében licencszerződés megkötésével vevője számára határozatlan időtartamra biztosítja az e példány használatára vonatkozó jogot, azzal ez a jogosult eladja ezt a példányt, és kimeríti a terjesztésre vonatkozó kizárólagos jogát. Az ilyen ügylet ugyanis a példány tulajdonjogának átruházásával jár. Ennélfogva a jogosult ezt követően akkor sem tiltakozhat e példány újraeladása ellen, ha a licencszerződés a további átruházást megtiltja.

Az előadás feltette a kérdést, hogy a UsedSoft ügy után merre tart az európai joggyakorlat? Vajon a letöltés az többszörözés és terjesztés együttes folyamatát jelenti? Felvetette azt is, hogy vajon ez vonatkozhat azokra a termékekre is, mint például digitális kamera, amelyben a szoftver a fő elem?

Felvetette azt a kérdést is, hogy vajon mi lett volna a UsedSoft ítéletet hozó bíró döntése akkor, ha nem szoftverről, hanem más műről van szó? Álláspontja szerint nem született volna ilyen döntés. Az amerikai „first-sale” doktrínán alapuló, a zene online piacára alkalmazott joggyakorlat logikusnak tűnik az EU bíróság döntéséhez képest. Az EU-ban azonban más a szerzői jog megközelítése, mert itt nincs benne az alkotmányban a szerzői jog, hanem csak az áruk szabad mozgása szerepel benne, és versenyjogi szabályok vannak. Így a logika az, hogy az áruk szabad mozgása az alap megközelítés, és ez alól vannak kivételek. Az USA-ban más a nézőpont, ott a középpontban a műpéldány tulajdonosi pozíciója áll.

Nagy-Britanniában a joggyakorlat az, hogy ha valaki 99 évre ad felhasználási engedélyt, akkor az eladásnak minősül, amivel az EU joggyakorlat nem ért egyet, mert az eladás csak örökre szóló lehet.

Ha a UsedSoft döntést zeneletöltésre alkalmazzuk, akkor kiderül, mennyire veszélyes a UsedSoft ítélet, mert akkor a végkövetkeztetés az lenne, hogy a letöltő a letöltött zenére vonatkozó összes szerzői jogot megkapja, ami további problémákat jelent adatbázis letöltések esetén is.

Helyénvalónak tűnik a perben az Oracle érvelése, mely szerint a szoftverhez időről-időre frissítések járnak, ezért csak licenz, és nem eladás, mert ha eladás lenne, akkor miért nyújtana ilyen külön szolgáltatást hozzá az Oracle?

A döntést adatbázisra alkalmazva arra juthatunk, hogy csak korlátozott időre szóló felhasználási engedély adható.

Ezért a UsedSoft ítélet nem alkalmazható mindenfajta szerzői műre általánosságban, csak szoftverekre értelmezhető.

A Dior v. Flora védjegy ügyben a ECJ kimondta, hogy a szerzői jog nem akadályozhatja az áruk szabad mozgását.

Jane Ginsburg (EEUU): A digitális hasznosítás szélesebb értelemben vett kérdése másfajta művek esetében

Az amerikai REDIGI (Capitol Records, LLC v. ReDigi Inc). eset elemzése következett:

Az ügyben a Capitol Records nyújtott be keresetet a ReDigi ellen, mert az eredetileg az iTunes Store-ból letöltött és megvásárolt digitális zenei fájlok újbóli eladását engedő szolgáltatást nyújtott. Az ügyben a fő kérdés az volt, hogy vajon a digitális zene eladások a „first-sale” doktrína alapján alkalmasak-e az újra eladásra. Sullivan bíró a Capitol Records javára döntött, kimondva, hogy a digitális adatok egyik tároló médiából egy másikba történő átvitele szerzői jogsértést jelent, mert a másolat egy engedély nélküli többszörözött példány volt és ezért a „first-sale” doktrína (amerikai jogkimerülés) védelmi körén kívül esik.

A döntés rávilágított, hogy a letöltésekkel soha nem ugyanaz a másolat keletkezik, és a ReDigi nem tudja megvédeni az eladót a csalástól. Ezeknél a digitális letöltéseknél a másolat forrása is fontos, mert nem biztos, hogy jogszerű a forrás.

Az amerikai „first-sale” doktrína alapja az, hogy 2 féle tulajdon van: a műpéldány tulajdonjoga és a tartalom fennálló jogok. A szerzői jogosultnak azonban akkor is fennmarad a szerzői joga, ha a műpéldány tulajdonjogát átruházta, mert a tulajdonos megteheti, hogy eladja a műpéldányt, de a másodlagos piac és a jogkimerülés csak a fizikai másolati példányra vonatkozik. Az előadó szerint a jogkimerülés alkalmazása a digitális másolatokra nem jó irány.

Az első nap délutáni szekciójában a fő téma az egyéni kontra közös jogkezelés volt.

A bevezető beszédet **Delia Lipszyc, az argentin ALAI elnöke tartotta „Az egyedi és közös jogkezelés különböző modelljei”** címmel.

Az előadás kitért arra, hogy a művészeti művekkel kapcsolatos jogokat általában egyedileg engedélyezik, míg az audiovizuális és zenei szektorban inkább a közös jogkezelés a jellemző.

Kérdésként merült fel, hogy a sokféle célt ellátó közös jogkezelők inkább kivételnek vagy általánosnak számítanak, továbbá, hogy sokféle célú, vagy inkább specializálódott közös jogkezelőkre van szükség, és hogy a közös jogkezelőknek a sokcélú modellben vagy a versenyjog hatálya alatt kellene-e működniük?

A legtöbb közös jogkezelő a zenei területen működik.

Stefania Ercolani (SIAE, Olaszország): Minden műtípust és jogot lefedő közös jogkezelés

A SIAE egy sokcélú közös jogkezelő, amely kizárólagossággal rendelkezik a szerzői jogok engedélyezésében. Franciaországban sok specializálódott közös jogkezelő szervezet van.

Az 1950-es évek előtt jöttek létre a közös jogkezelő szervezetek Olaszországban, Portugáliában, Belgiumban, Lengyelországban, Spanyolországban, míg az afrikai országokban a kormányzathoz kapcsolódva jöttek létre a közös jogkezelők később, 1950 után. A balti államokban és a Kaukázusban is 1950 után hozták létre a közös jogkezelő szervezeteket a piaccgazdaságba való átmenetként.

Belgiumban sokcélú közös jogkezelő van, erősen nemzeti identitástudati iránnyal működik.

A szakosodott közös jogkezelők mellett szól, hogy ott nincs érdek-összeütközési helyzet, hatékonyak, a tagok felé közvetlenül elszámoltathatók és közös irányelveik és céljaik vannak.

Hélène Messier (IFFRO és COPIBEC): Az egy műtípusra vonatkozó közös jogkezelés

Az előadás leginkább az IFFRO bemutatásáról szólt. Az előadó kiemelte, hogy a közös jogkezelés a legjobb megoldás a technológiai kihívásokra és fejlesztésekre és a szerzőknek is ez a legjobb megoldás, mert nincsenek speciális érdekei.

Florence-Marie-Piriou (SOFIA, Franciaország): Új közös jogkezelés a tömeges digitalizáció fényében

Az előadás leginkább a SOFIA digitális jogokat kezelő közös jogkezelő szervezet bemutatásáról szólt és bemutatta a francia közös jogkezelés kialakulását az első közös jogkezelőtől kezdve a digitális könyvtárakig.

Jukka Liedes: Egyedi jogkezelés technológiai intézkedésekkel támogatva

Az 1996-os WIPO szerződések (WPPT és WCT) vezették be a szerzői jogba az internetes leihívásra hozzáférhetővé tételt azért, mert internet és vele új technológiák is megjelentek és tömegesen felhasználásra is kerültek. Finnországba a média és az ipar is azon a véleményen van, hogy az egyedi jogkezelés az alap. Az észak-európai országokban korán voltak már közös jogkezelők.

Multi-territoriális licenzek

A szekció fő témája a tervezett EU irányelv jelenlegi állása, a multi-territoriális licenzek EU-n kívüli megközelítése volt. A székfoglaló beszédet Tarja Koskinen-Olsson tartotta (Finnország), majd Valérie-Laure Benabou (Franciaország), Stefanie Ercolani (Olaszország) és Santiago Mediano (Spanyolország) beszélt.

Az előadások során bemutatásra került az EU- Digital Agenda és a tervezett irányelv állása, a multiterritoriális licenzekre vonatkozó jogi előírások, az ilyen licenzek adásának aktuális gyakorlata is.

2005-ben EU ajánlás született a jogszerű online zenei szolgáltatásokra vonatkozó szerzői és kapcsolódó jogok határokon átnyúló közös jogkezeléséről. A fő kérdés az offline és online jogok közötti különbségek, és a jogosultak felhatalmazások közötti választása volt és a különböző jogosultaktól származó felhasználói multiterritoriális licenzek.

A fejlődés folyamatában új engedélyezési platformok alakultak ki, az engedélyezési piac széttörődött, kisebb repertoárok és kulturális sokféleség alakult ki.

A 2012-es irányelv javaslat megadja a közös jogkezelők jogi kereteit, átláthatóságot biztosít, és megteremti a zenei művek multiterritoriális licenzjei alapját.

Több opció is felmerült az irányelv kidolgozásakor: maradhat a mostani állapot, létrejön egy „European Licensing Passport”, vagy párhuzamos közvetlen engedélyezés alakul ki, vagy pedig kiterjesztett közös jogkezelői licenzek lesznek származási országgal elvölve és felmerült egy központosított portál létrehozása is, amelyet azonban elvetettek.

Az Európai Licenz Útlevelel („EL Passport”) képes lett volna arra, hogy a licenzeket kezelje.

A közös jogkezelőkkel kapcsolatos szerződések esetében nem kizárólagos alapon jöhetnek létre, kötelesek más közös jogkezelőket képviselni, ha már ajánlanak online licenszelést.

Az előadások kitértek arra is, hogy a 2013. júliusi szöveghez képest 2013 őszén már volt pár módosítás, és azt is kiemelték, hogy el kellene fogadni az irányelvet 2014. első negyedévében, mert jönnek az EU parlamenti választások.

A 2. nap programja a **tiltott terjesztésről és a közvetítők szerepéről** szólt.

Az első szekció fő témája: **Technológiai közvetítők és a felelősség alapja; kötelező vagy önkéntes beavatkozás.**

A bevezető **összefoglaló beszédet Raquel Xalabarder** tartotta, aki beszélt a közvetítő szolgáltatók (ISP) közvetlen és közvetett felelősségéről, az amerikai Digital Millennium Copyright Act (DMCA) alapján fennálló közvetett felelősségéről.

12 EU tagállamban speciális felelősségi rendszer került kiépítésre, ami az E-Commerce irányelven alapul.

Az USA-ban, Kanadában és Japánban speciális felelősségi rendszer van.

Csak 7 általános rendszer van a nemzeti jelentések szerint.

A közvetítő szolgáltató fogalma körében felsorolta a tárhely szolgáltatókat, gyorsítótár szolgáltatókat, egyszerű internetszolgáltatókat, keresőmotorokat, link szolgáltatókat és web 2.0 szolgáltatókat. Kiemelte, hogy nincs monitorozási, szűrési kötelezettségük, de a bíróságok különböző speciális rendelkezéseket fogalmaztak meg velük szemben a különböző ügyekben.

A tárhely szolgáltatók esetében az értesítési és eltávolítási eljárás (Notice and Take Down – NTD)törvényileg szabályozott az USA-ban, Kanadában és Magyarországon (ez utóbbiban nem az E-Commerce direktíva alapján). Levenni és lent maradni típusú megoldás (Take Down and Stay Down – TDST) van Görögországban és Csehországban, ami jelentős monitorozási kötelezettséggel jár együtt.

Általános tapasztalat a nemzeti riportok alapján, hogy a közvetítő szolgáltatók önként alkalmazzák a NTD eljárást.

A keresőmotorok és a linkek esetében törvényi "safe harbour" szabály van Csehországban, Magyarországon, Spanyolországban, USA-ban és Portugáliában, a joggyakorlat alapján kiterjesztett megoldás van Belgiumban, Görögországban és Nagy-Britanniában.

Az Európai Bíróságnak is számos döntése van linkekkel kapcsolatban, amelyek kimondják, hogy a hiperlinkek megvalósíthatnak hasznosítást, ebben az esetben szolgáltatójuk közvetlen felelősséggel tartozik.

Web 2.0 esetében törvényi „safe harbour” szabály van Japánban, az esetjog alakította ki a szabályt és terjesztette ki a tárhely szolgáltatók, gyorsítótár szolgáltatók analógiájára Belgiumban, Olaszországban, Hollandiában, Portugáliában, Spanyolországban, Nagy-Britanniában, USA-ban. Belgiumban vitafórumokra és blogokra is vonatkozik, míg Hollandiában online aukciós portálokra is alkalmazzák addig, amíg azok aktív szerepet játszanak.

Az Európai Bíróság álláspontja viszont az, hogy amíg a közvetítő szolgáltató passzív, nem gyakorol ellenőrzést felette, addig nincs közvetlen felelőssége.

Spanyolországban vannak külön intézkedések, például oldalak blokkolása vagy hozzáférés letiltása a jogszerűség biztosítása érdekében.

A felelősség szempontjából is különbözőek az egyes államok: közvetlen a közvetítők felelőssége Hollandiában, Kanadában, Japánban (Karaoke doktrína), míg közvetett a felelősségük az USA-ban, amely lehet „vicarious” (ha ellenőrzi és előnye van belőle) vagy „contributory” (ha tud róla és anyagi hozzájárulása van).

Tatsuhiko Ueno: Kik a technológiai közvetítők? (Web 2.0 hosts (UGC), Keresőmotorok, Link aggregátorok)

A link aggregátorok közé tartoznak a link, beágyazott link, a deep link és kerettechnika alkalmazó aggregátorok.

Olyan honlapok, amelyek illegális tartalomra mutató linkek gyűjteményét tartalmazzák.

Lehet beágyazott link vagy kerettechnika (Yahoo), filmek bemutató képei, amelyekre ha rámegy a felhasználó, elkezdődik a film kicsiben és kattintásra felnagyítja a képet és lejátsza a filmet. Technikailag ezt nem tárolja a Yahoo, ezt a YouTube tárolja, azonban ebben az esetben az átvitelt a Yahoo végezte.

Link esetén a tartalom másik oldalon jelenik meg, beágyazott link vagy kerettechnika esteén a tartalom ugyanabban a honlapban jelenik meg. Ez nem többszörözi a tartalmat, és nem közvetíti a nyilvánossághoz, ezt mondja ki a norvég Svensson ügy, a német Die Realität ügy, az amerikai my Vidster ügy, a kanadai Free Dominion ügy (a fotó linkelése nem jogsértő), a japán Rocket News 24 (film linkelése nem nyilvánossághoz közvetítés) ügy, és a szintén japán, gyermekpornóval összefüggő 4RL ügy.

Beágyazott link esetében viszont megvalósul a nyilvánossághoz közvetítés és szerzői jogsértésért való közvetlen vagy közvetett felelősséget vonja maga után.

Web 2.0 hosts:

- video hosting szolgáltatások (Youtube)
- közösségi média szolgáltatások (Facebook)
- online piacterek (rakuten.com)
- online aukciók (eBay)
- wiki-k (tartalommosítható és feltölthető)
- search advertising (Google advertising)

A Web 2.0 hosts tárhely szolgáltatásnak minősül és a tárhely szolgáltatók felelősségi szabályai vonatkoznak rá.

A CJEU joggyakorlata (Google adwords ügy, L'Oréal v eBay ügy) alapján a közvetítő szolgáltató akkor nem rendelkezik közvetlen felelősséggel, ha passzív, neutrális, nem játszik aktív szerepet, nincs tudomása a jogsértésről, nem ellenőrzi a tevékenységet, leginkább technikai funkciót lát el és automatizáltan működik.

Japánban a TVBreak ügyben filmek fájljait tárolták, ezt szerzői jogsértésnek minősítették, ez lett az úgynevezett „karaoke doktrína”, amelyben kimondták, hogy azért áll meg a közvetlen felelőssége a szolgáltatónak, mert a menedzsmentje és ellenőrzése alatt állt a tevékenység és üzleti szempontból is ellenőrzést gyakorolt felette. Kimondta a bíróság az ügyben azt is, hogy a nyilvánossághoz közvetítési jog megsértését jelentette az, hogy az illegális videóról nem vett tudomást, miközben üzleti hasznot húzott a fájlok tárolásából.

Keresőmotorok (pl. Google)

A keresőmotorok az illegális tartalomhoz adnak linkeket. Az USA-ban bizonyos körülmények esetén a felelősségük korlátozott, az E-Commerce irányelv nem tartalmaz kifejezett szabályokat a keresőmotorokra.

Juan Fernando Cordoba: Nemzetközi áttekintés

A jelenlegi szituáció az USA-ban a DMCA, az EU-ban az E-Commerce irányelv.

A CAFTA-DRFTA országok (Közép-Amerika és Dominikai Köztársaság) hasonló rendszer, mint az USA-ban, ide tartozik Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Hinduras, Nicaragua és a Dominikai Köztársaság is.

Panamában, ami USFTA állam, szabad kereskedelmi megállapodás van, ott az USA DMCA-hoz hasonló szöveg szerepel az egyezségben a közvetítő szolgáltatókra.

Kolumbiának is van szabad kereskedelmi megállapodása az USA-val, Peru, Chile, Marokkó, Bahrein, Oman, Szingapur, Dél-Korea és Ausztrália is rendelkezik szabad kereskedelmi szerződéssel az USA-val, amelyben az USA DMCA szabályaihoz hasonló szabályok kerültek beépítésre a közvetítő szolgáltatókkal kapcsolatban.

Az EU-ban az E-Commerce direktíva érvényesül, Peru, Kolumbia és Dél-Korea az EU-val is írt alá szabad kereskedelmi megállapodást, amelyben pedig az E-Commerce irányelv szabályai köszönnek vissza, és kötelezi őket felelősségi szabályok kialakítására.

Külön kérdést jelentenek a linkek.

Dél-Afrikában van elektronikus kereskedelemről és átvitelről szóló külön törvény, az szabályozza a közvetítő szolgáltatók felelősségét.

Matthias Leistner: Európai megközelítés

A szabályozás alapja az EU-ban a 2004/48 EK irányelv és a 2001/31 EK irányelv, az Alapvető Jogok Chartája (szellemi tulajdon, vállalkozás szabadsága, adatvédelem).

Az Európai Bíróság joggyakorlata:

Google France, L'Oréal v eBay ügy, itt közvetett felelősséget állapított meg a bíróság védjegy bitorlásért és megállapította, hogy a Google/eBay tárhely szolgáltatók voltak.

Scarlet v SABAM (C-70/10) ügy és a SABAM v Netlog (C-360/10) ügy, ahol kimondta a ECJ, hogy a szolgáltatók szerzői jogsértésért közvetett felelősséggel tartoznak. A második ügyben a bíróság

hivatkozott a vállalkozás szabadságára is és idézte a 8. és 11. cikket is, ami az adatokhoz való jogról, adatvédelemről szól. Felmerül a kérdés, hogy van-e különbség a Scarlet és a Netlog ügy között? A Netlog ügyben a Netlog aktív közvetítő szolgáltató volt, itt talán jobb lett volna a Loreal v eBay döntést alkalmazni analógiának.

Németországban jelentősek a YouTube döntések is a hamburgi bíróságon.

Ezekben az ügyekben alapvető probléma az, hogy a tárhely szolgáltató, aki hasznot húz belőle, mentesülhet az irányelv alapján a felelősség alól, míg a keresőszolgáltató vagy az eBay nem, mert nem szerepel az EZ irányelvekben.

Tendenciózus promóció:

Aktív szerep, például ide tartozik a Cybersky ügy 2009-ből Németországból, a Rapidshare ügy, ahol kimondták, hogy a szolgáltató nem mentesülhet, mert tendenciózus hirdetési szolgáltatást nyújtott. Ebben az ügyben a bíróság megállapította, hogy rendszeres bevétele volt a jogsértésből a szolgáltatónak, és minél több letöltés történt, ő annál több pénzt keresett vele. Ebből eredően a szolgáltató érdekelt volt, és többé nem játszhatott passzív szerepet, szerepét aktívnak értékelte a bíróság és megállapította a felelősségét.

A Loreal v eBay ügyben (C-324/09) a bíróság az eBay-t tárhely szolgáltatónak minősítette.

Németországból a Marius Kochbuch ügy érdemel kiemelés 2010-ből és a Kinderhochstühle ügy szintén ugyanebből az évből. Mindkettőben megállapította a bíróság, hogy a szolgáltatónak saját ellenőrzési módszerei, rendszere volt, ami a szolgáltatóra nézve jogi szempontból hátrányos lehet felelőssége megállapításánál.

Az USA joggyakorlatából kiemelés érdemel a Premium League v Yahoo eset is.

Szűrési és blokkolási jogkövetkezmények: legjobb gyakorlat

Ted Shapiro

Előadásában kitért a KINO.TO ügyre, a Cobstantin/Wege v UPC (C-314/12) ügyre, ahol a fő kérdés az volt, hogy használta-e a UPC-t a jogsértéshez az elkövető. És ismertette a C-131/12-es Google ügyet is.

Mónica Boretto

Az argentin szabályozást mutatja be, kiemelve, hogy Argentínának nincs külön szabályozása a közvetítő szolgáltatókra, csak esetjog vonatkozik rá, amely 7 hónapot biztosít a szolgáltatóknak arra, hogy kifejlesszék a szűrési, blokkolási eljárásokat.

Kiterjeszhető-e a felelősség a pénzügyi és reklámozási közvetítőkre?

Marshall Leaffer

Az USA-ban a harmadik személy felelősségének kétféle alakzata van: az egyik a „contributory” felelősség, amikor tud a szolgáltató a jogsértésről, jelentősen részt vesz a jogsértésben, és a másik „vicarious” felelősség, amikor a szolgáltató képes és jogosult is ellenőrizni a jogsértést és pénzügyi érdeke fűződik a jogsértő tevékenységhez.

Az USA joggyakorlatából kiemeli a Perfect 10 v VISA International ügyet (494 F. 3 d 788 9th Cir. 2007), amelyben a website megsértette a Perfect 10 jogait, mert fotókat árult az újságból, az újság pedig beperelte a VISA-t és a MasterCardot is, mert az általuk kibocsátott bankkártyákkal fizettek a jogsértő fotókért. A bíróság megállapította, hogy nincs „contributory” jogsértés, mert nem volt tényleges közreműködés a jogsértésben és nem is tudtak a jogsértésről a kártyatársaságok. Megállapítást nyert az is, hogy „vicarious” felelősség sincs, mert nem volt sem joguk, sem lehetőségük arra, hogy a jogsértést ellenőrizzék.

Megemlítette a Gucci v Frontline Processing Corp. ügyet is (721 F. Supp. 2d 228 SD NY 2010), amely egy védjegyjogi ügy volt, ahol hamis Gucci táskákat árultak az interneten és a bíróság védjegyjogi jogsértésért felelősnek találta a pénzügyi intézményeket mondván, hogy szándékosan becsukták a szemüket a jogsértés előtt, miközben kielégítő ellenőrzést gyakoroltak a fizetés és a jogsértés felett. A kártyatársaságoknak megvan a joguk és a képességük arra, hogy ellenőrizzék a hálózatuk illegális tevékenységhez való használatát és pénzügyileg előnyösen járnak a jogsértéssel.

A felelősség alapjai

Az általános riportot a nemzeti jelentések alapján Jacqueline Seignette tartotta:

A pénzügyi közvetítő szolgáltatók felelősségét azért akarják többek között megállapítani a közreműködésükkel végrehajtott szerzői jogsértésekért, mert előfizetéssel például a Bittorenten nem jelennek meg hirdetések és gyorsabb a letöltés, a honlap üzemeltető nem ismert, a domain regiszterbe hamis adatok kerülnek bejegyzésre.

Felmerül azonban a kérdés, hogy miért működnének együtt a pénzügyi szolgáltatók?

Válasz lehet erre az, hogy mert jogi kötelezettségeik vannak (Spanyolországban például felfüggeszthetik a szolgáltatásaikat), vagy mert önkéntesen ilyen szerződéseket kötnek (például JASRAC), mert féltik a jóhíruket (például BREIN, PRS), vagy mert olyan az üzleti modelljük, ami ezt előírja.

A másik kérdés, hogy miért tagadnák meg az együttműködést?

Erre válasz lehet az, hogy azért, mert nem kell ezzel semmit tenniük, felelősségük proliferációját védenék meg ezzel, költségeket spórolnának, adatvédelemre hivatkoznak, titoktartási kötelezettségük van az ügyfeleik felé, így védik az üzleti modelljüket.

A holland tapasztalat az, hogy a BREIn értesítést küld a pénzügyi szolgáltatónak, aki nem működik együtt, blokkolja a fizetést de nem ad ki adatot, kiadja az adatot, de a website átmegy más szolgáltatóhoz.

A szabályozás kérdései elsősorban az arányosság megtartása, az adatvédelem kérdései, a banktitok védelme, és a másodlagosság figyelembe vétele.

A szubszidiaritás elvénél javasolt betartani, hogy először a tárhely szolgáltató ellen kell az eljárást lefolytatni, meg kell kérdezni a fogyasztói adatokról, és csak utána lehet a hirdetőktől vagy a pénzügyi intézményektől adatot kérni.

Hol van a helyük a közvetítők között?

A joggyakorlat azt mutatja, hogy akkor felelősek, ha nem működtek együtt, más országokban egyéb körülményeket is kér hozzá a bíróság, például, hogy a jogsértésből hasznot kívánt húzni a közvetítő szolgáltató.

Az ECJ joggyakorlatából a Loreal v eBay ügyben kimondta a bíróság, hogy az intézkedéseknek hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűnek kell lenniük, de nem képezhetik a legitim kereskedelem akadályát. Az ECJ a Loreal v eBay ügyben az adatvédelmi problémával is foglalkozott, és kimondta, hogy az üzleti szereplőt azonosítani kell a szolgáltatónak, privát szereplőt azonban nem, de a szolgáltató köteles mindent megtenni, ami az azonosítást megkönnyíti.

A holland esetjog elsősorban a BREIN v Techno Design ügyet jelenti, amelyben a Techno Design egy pénzügyi fizetési szolgáltató volt, és a domai regisztrációnál ismeretlen volt a domain használó személye, akinek a honlapja segítségével a jogsértést elkövették. A kereset arra irányult, hogy a pénzügyi szolgáltató adja meg a website adatait, mint például IP cím, e-mail cím, bankszámla adatok. A holland bíróság a közvetítő szolgáltatókra vonatkozó tesztet alkalmazta, és megvizsgálta a website-on lévő információk károsító lehetőségét (válasz: igen), a felperesnek valódi érdeke fűződik ahhoz, hogy megkapja az adatot (válasz: igen), a fizetési szolgáltató sokkal hatékonyabban meg tudja adni az adatokat, mint a tárhely szolgáltató (válasz: igen), az érdekek egyensúlya: a felperes érdekei nem kisebbek, mint a pénzügyi szolgáltató érdekei (válasz: igen). Mindezek alapján az alperest kötelezte a bíróság a website nevének, címének, e-mail címének, IP címének és bankszámla adatainak a megadására.

A BREIN v ING ügyben a helyzet hasonló volt: a jogsértő honlapon hirdetések voltak és egy kiírás, hogy „küldj adományt a bankszámlánkra”, a domain regisztrációnál hamis adatok voltak megjelölve, az orosz tárhely szolgáltató az adatkérésre nem válaszolt, az ING pedig önként megadta a bankszámla tulajdonos nevét, bankszámlaszámát és a tényt, hogy a pénzt nemrég blokkolták a bankszámlán. A bíróság így elutasította a keresetet, mert a bank nem közvetítő szolgáltató, nincs köze a jogsértéshez, és a felperes a tárhely szolgáltatótól kell, hogy megszerezze a szükséges adatokat, vagy tegyen feljelentést. A bank védi a fogyasztók érdekeit és banktitkait, nincs biztosítva az ellen, hogy a felperes nem adja ki az adatokat 3. személynek. Ez a döntés jelentősen eltér a fenti Techno esettől.